

Sygn. akt I C 1822/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Wiejkut

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2020 roku w Kłodzku na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W. i R. Z.

o zapłatę 54 383,24 zł

I. zasądza od pozwanych Towarzystwa (...) S.A. w W. i pozwanego R. Z. na rzecz powódki J. W. kwotę 26 733,53 zł (dwadzieścia sześć tysięcy siedemset trzydzieści trzy zł 53/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lipca 2017 r. z tym, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego pozwanego;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od powódki na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 1 566,83 zł (tysiąc pięćset sześćdziesiąt sześć zł 83/100) tytułem kosztów procesu;

IV. nakazuje uiścić pozwanym Towarzystwu (...) S.A. w W. i R. Z. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 427,57 zł (czteryście dwadzieścia siedem zł 57/100) tytułem brakujących kosztów sądowych z tym, że zapłata przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego pozwanego;

V. nakazuje pozwanemu spełniającemu świadczenie ściągnąć z zasądzonych w pkt I-ym roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 427,57 zł (czteryście dwadzieścia siedem zł 57/100) tytułem brakujących kosztów sądowych.

(...)

UZASADNIENIE

Powódka T. W., w miejsce której wstąpiła J. W., wniosła o zasądzenie solidarnie od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. i pozwanego R. Z. kwoty 54 383,24 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu podała, że w dniu 21 stycznia 2016 r. około godziny 12:10 w D. na ul. (...) została potrącona na przejściu dla pieszych przez pojazd, którym kierował pozwany R. Z.. W wyniku zdarzenia doznała urazu czaszkowo – mózgowego oraz złamania kości przedramienia i podudzia lewego, które skutkowały cierpieniami psychicznymi oraz dolegliwościami bólowymi. Wskazała, że mimo wezwania, pozwani odmówili spełnienia świadczenia, zaś niniejszym pozwem domaga się kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia, 3 479,07 zł tytułem wydatków poniesionych w związku

z leczeniem, 684,17 zł tytułem kosztów przejazdów do placówek medycznych oraz 220 zł tytułem kosztów zakupu zniszczonej odzieży.

W odpowiedzi na pozew, strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwana podała, że brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności co do zasady, bowiem powódka wtargnęła na jezdnię wprost na nadjeżdżający pojazd, a prowadzone przeciwko pozwanemu R. Z. postępowanie karne zostało umorzone z uwagi na stwierdzoną przez biegłego sądowego wyłączną winę powódki. Dodała, że z ustaleń faktycznych wynika, iż powódka przyczyniła się do zdarzenia w 80%, zatem jej zachowanie należy kwalifikować jako wyłączną przyczynę szkody. Pozwana zakwestionowała również żądanie w zakresie daty początkowej naliczania odsetek, uznając, że ich wymagalność powstaje dopiero w chwili wyrokowania.

Pozwany R. Z. również wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany potwierdził, że był uczestnikiem zdarzenia z udziałem powódki, wskazał jednocześnie, że doszło do niego z wyłącznej winy powódki, co zostało potwierdzone w postępowaniu przygotowawczym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 stycznia 2016 r. w D. na przejściu dla pieszych przy ul. (...) (obecnie ul. (...)) powódka została potrącona przez pojazd marki F. (...) nr rej. (...), którym kierował pozwany R. Z.. W chwili zdarzenia posiadał on ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie. W chwili zdarzenia powódka miała (...) lat, zaś pozwany R. Z. (...) lat. Oboje mieli wady wzroku.

Okoliczności bezsporne

W czasie zdarzenia jezdnia była wilgotna, na chodnikach zalegała warstwa ubitego śniegu, około trzy godziny po zdarzeniu temperatura powietrza wynosiła -1°C , przy gruncie około -5°C . W miejscu zdarzenia obowiązuje ograniczenie prędkości do 50 km/h (obszar zabudowany). Do potrącenia powódki T. W. doszło na prawidłowo oznakowanym przejściu dla pieszych. Przemieszczała się ona z prawej strony na lewą stronę ulicy (...), w chwili potrącenia przebyła około 2,5 m przejścia, usytuowana była lewym bokiem do samochodu sprawcy. Nie można wykluczyć, że prędkość początkowa pojazdu marki F. (...) nr rej. (...) mogła wynosić około 40 km/h. W chwili wyraźnego wkraczania pieszej na przejście samochód mógł znajdować się w odległości ok. 21,5 - 25 m (w zależności od prędkości, z jaką poruszała się powódka 1,2 - 1,4 m/s) od miejsca potrącenia. W trakcie oględzin powypadkowych nie zostały ujawnione ślady, które pozwalałyby na precyzyjne określenie toru ruchu samochodu, którym kierował pozwany R. Z., jak i miejsca potrącenia powódki. Do wypadku przyczynili się zarówno powódka T. W., jak i pozwany R. Z.. Powódka przemieszczała się przez jezdnię bez należytego rozpoznania sytuacji ruchowo – drogowej, w szczególności parametrów zbliżającego się do niej pojazdu. Pozwany nie obserwował z należyłą uwagą obszaru drogi przez pojazdem i w efekcie w ogóle nie zareagował na pieszą wkraczającą i przemierzającą się po przejściu. Nie miał on ograniczonej możliwości obserwacji obszaru przedmiotowego przejścia dla pieszych.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz oceny stanu technicznego pojazdów samochodowych Z. G. – k. 852 – 890

Po wypadku powódka została przewieziona do (...) Centrum Medycznego w P., gdzie stwierdzono u niej uraz czaszkowo – mózgowy oraz złamanie kości przedramienia i podudzia lewego. Od 22 do 25 stycznia 2016 r. powódka przebywała na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, zaś od 25 stycznia do 8 lutego 2016 r. na Oddziale Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej, gdzie przeprowadzono jej zabiegi operacyjne. Po wypisaniu ze szpitala powódka została odwieziona transportem sanitarnym do miejsca zamieszkania córki z zaleceniem zdjęcia szwów, leżenia,

wykonywania ćwiczeń usprawniające, noszenia podłużnika gipsowego dłoniowo – ramiennego i ortezy stabilizującej staw kolanowy przez okres 6 tygodni, zażywania środków farmakologicznych oraz kontroli w poradni ortopedycznej.

Dowód:

- karty informacyjne leczenia szpitalnego – k. 34 – 39, 330 – 331, 335 - 337
- zlecenie na transport medyczny – k. 165
- skierowania do poradni specjalistycznych – k. 166, 248 verte
- karty zleceń lekarskich – farmakoterapia – k. 168 – 174, 208, 259, 275, 324 - 326
- karta indywidualnej opieki pielęgniarskiej - k. 175 – 177
- wyniki badań radiologicznych – k. 189 verte, 233 verte - 239 verte, 298 verte - 305
- historie choroby – k. 194 – 197, 250 verte – 253, 264 – 265, 308, - 310
- karta zleceń i wykonań – zabiegi fizjoterapeutyczne – k. 209 – 210
- ocena pielęgniarska – k. 212 – 218, 280 - 282
- karta leczenia bólu – k. 222 - 223
- protokół zużycia – zamówienie – k. 223 verte
- dokumentacja dotycząca przeprowadzonej operacji – k. 224
- protokół pielęgniarki operacyjnej – k. 225
- protokół znieczulenia – k. 226
- okołoperacyjna karta szpitalna – k. 227 verte – 228
- zgoda powódki na procedury inwazyjne wykonane przez pielęgniarki – k. 228 verte – 229, 289 verte - 290
- formularze zgody – k. 229 verte – 230, 258 verte, 290 verte – 292
- przedoperacyjna karta anestezjologiczna – k. 230, 293
- ocena anestezjologiczna – k. 231, 294
- ankieta anestezjologiczna – k. 231 verte, 294 verte
- wynik badania TK głowy – k. 235 verte
- skierowanie do szpitala – k. 247 verte
- karta zleceń lekarskich – inne – k. 259 verte, 276
- karta medycznych czynności ratunkowych – k. 263 verte
- karta obserwacji rany pooperacyjnej – k. 277

W związku z podjętym leczeniem specjalistycznym, rehabilitacją, zakupem materaca przeciwoleżynowego, ortezy środków farmakologicznych, środków higieny osobistej oraz zakupem zniszczonej w wyniku zdarzenia odzieży powódka poniosła udokumentowane koszty w łącznej kwocie 3 467,06 zł.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 41
- faktura VAT nr (...) – k. 42
- faktura VAT nr (...) – k. 44
- faktura VAT nr (...) – k. 45
- faktura VAT nr (...) – k. 46
- faktura VAT nr (...) – k. 47
- faktura VAT nr (...)
- faktura VAT nr (...) – k. 49
- faktura VAT nr (...) – k. 50
- faktura VAT nr (...) – k. 51
- faktura VAT nr (...) – k. 52
- faktura VAT nr (...) – k. 53
- faktura VAT nr (...) – k. 54
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 55
- faktura VAT nr (...) – k. 56
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 57
- faktura VAT nr (...) – k. 58
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 59
- faktura VAT nr (...) – k. 60
- faktura VAT nr (...) – k. 61
- faktura VAT nr (...) – k. 62
- faktura VAT nr (...) – k. 63
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 64
- faktura VAT nr (...) – k. 65
- faktura VAT nr (...) – k. 66
- faktura VAT nr (...) – k. 67

- faktura VAT nr (...) – k. 68
- faktura VAT nr (...) – k. 69
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 70
- częściowo faktura VAT nr (...) – k. 71
- faktura VAT nr (...) - k. 73
- faktura VAT nr (...) – k. 74
- faktura VAT nr (...) – k. 75
- faktura VAT nr (...) – k. 76
- faktura VAT nr (...) – k. 77
- faktura VAT nr (...) – k.78
- faktura VAT nr (...) – k. 79
- faktura VAT nr (...) – k. 80
- faktura VAT nr (...) – k. 81
- faktura VAT nr (...) k. (...)
- faktura VAT nr (...) – k. 83
- faktura VAT nr (...) k. 84
- faktura VAT nr (...) – k. 85
- faktura VAT nr (...) – k. 86
- faktura VAT nr (...) – k. 87
- faktura VAT nr (...) – k. 88
- faktura VAT nr (...)/DD k. 89
- faktura VAT nr (...) – k. 90

Prowadzone przeciwko pozwanemu R. Z. postępowanie karne zostało umorzone wobec stwierdzenia braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Dowód:

znajdujące się w aktach sprawy (...):

- postanowienie z 30.11.2016 r. o umorzeniu śledztwa – k. 142 - 143
- postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z 28.03.2017 r. w sprawie (...) wraz z uzasadnieniem – k. 160 – 162

Powódka zgłosiła szkodę obu pozwanym, którzy odmówili przyjęcia odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 21 stycznia 2016 r.

Okoliczność bezsporna

W wyniku wypadku z dnia 21 stycznia 2016 r. u powódki rozwinęły się zaburzenia osobowości i poznawcze, na podłożu organicznego uszkodzenia mózgu oraz zaburzenia stresowe pourazowe, skutkujące 60% uszczerbkiem na zdrowiu (pkt (...) Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu stanowiącej załącznik do Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dz. U. z 2013 r. poz. 954 j. t. Obserwowane cechy łagodnych zaburzeń poznawczych, zmian w osobowości i objawy chwiejności afektywnej istotnie upośledzały funkcjonowanie społeczne powódki, wiele miesięcy po wypadku jej funkcjonowanie społeczne było o wiele gorsze. W przyszłości nie należało spodziewać się dalszych następstw doznanych obrażeń, mogły one ulec niewielkiemu zmniejszeniu pod warunkiem właściwego prowadzenia ich leczenia, nie rokowały jednak całkowitego powrotu do zdrowia. Nasilenie stwierdzonych zaburzeń prawdopodobnie ulegałoby zwiększaniu z upływem czasu, jednak miałyby to związek ze stopniowym starzeniem się powódki, a fakt doznanego uszkodzenia nie miałby już istotnego udziału w tym procesie.

Dowód:

- opinia sądowo – psychiatryczna sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii W. B. – k. 759
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego W. B. – k. 777

Zdarzenie z dnia 21 stycznia 2016 r. skutkowało również u powódki złamaniem żeber III, IV i V po lewej stronie, złamaniem w części bliższej kości piszczelowej z przemieszczeniem odłamów złamania, z następowym leczeniem operacyjnym, złamaniem szyjki kości strzałkowej lewej, złamaniem części dalszej kości łokciowej bez przemieszczenia odłamów, złamaniem panewki stawu biodrowego lewego i złamaniem kości krzyżowej. Doznane urazy spowodowały łącznie 31% trwały uszczerbek na zdrowiu (pkt (...), (...), (...), (...)) Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu).

Powyższe obrażenia zagrażały realnie zdrowiu, a nawet życiu powódki. Podjęte leczenie było zgodne z przyjętymi standardami i adekwatne do stanu zdrowia powódki, niemniej w przypadku złamania żeber nie zastosowano opatrunku typu C., który zmniejsza dolegliwości bólowe klatki piersiowej przy oddychaniu.

Złamania kości podudzia i kości strzałkowej, skutkowały u powódki dolegliwościami bólowymi przy zbyt długim statycznym i dynamicznym obciążeniu, ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej stawu skokowego. Dodatkowo, przebyty uraz mógł być w przyszłości przyczyną wcześniejszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych stawu kolanowego lewego wcześniej niż wynikało to z naturalnego procesu starzenia się organizmu.

Rokowania co do stanu zdrowia w związku ze złamaniem nasady bliższej kości piszczelowej i strzałkowej były niepewne. Złamane kości uległy wygojeniu praktycznie nie pozostawiając trwałych następstw. Inaczej w przypadku tkanek miękkich, gdyż żadne ich uszkodzenia nie goją się bez śladu. W obrębie narządu ruchu do wygojenia uszkodzenia dochodzi jedynie przez zastąpienie wysoko wartościowej i wyspecjalizowanej tkanki (mięśniowej, ścięgnistej, więzadłowej itp.) tkanką niepełnowartościową. W efekcie, stłuczony czy naderwany mięsień bądź ścięgno tracą stopień kurczliwości siły i wytrzymałości. Uszkodzone więzadło, ścięgno czy torebka stawowa tracą naturalną elastyczność, ograniczają zakres ruchów albo doprowadzają do patologicznej wiotkości stawu.

Przebyty uraz stawu łokciowego również skutkowało dolegliwościami bólowymi i mógł być przyczyną przyspieszonego rozwoju zmian zwyrodnieniowych stawu. Ponadto, tego typu urazy doprowadzają do spadku zdolności ruchów precyzyjnych człowieka i zaburzają jego społeczne funkcjonowanie.

W związku z przebytymi urazami powódka wymagała pomocy osób trzecich po wypisaniu ze szpitala oraz w początkowej fazie rehabilitacji (około 3 miesiące).

Dowód: opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu chirurgii – ortopedii M. J. – k. 913 – 916

Przed zdarzeniem powódka była osobą aktywną, samodzielną, opiekowała się rocznym wnukiem. Nie cierpiała na schorzenia kręgosłupa ani inne poważniejsze choroby uniemożliwiające jej normalne funkcjonowanie. Po opuszczeniu szpitala wymagała pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego, gdyż sprawiała jej one trudność. Na skutek wypadku powódka stała się osobą nerwową, płaczącą, drażliwą, mało towarzyską. Odczuwała lęk przed wyjściem z domu i uczestniczeniem w ruchu drogowym jako piesza oraz pasażer środków komunikacji, miała problemy ze snem.

Dowód:

- przesłuchanie powódki T. W. – k. 685 verte – 686

- opinia sądowo – psychiatryczna sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii W. B. – k. 759

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało częściowemu uwzględnieniu do kwoty 26 733,53 zł.

W niniejszej sprawie bezsporny był fakt zaistnienia w dniu 21 stycznia 2016 r. zdarzenia drogowego z udziałem powódki T. W. i pozwanego R. Z..

Powołując się na wyniki przeprowadzonego postępowania karnego, pozwani wskazywali jednak na brak odpowiedzialności po ich stronie z uwagi na niemożność przypisania winy kierującemu pojazdem pozwanemu R. Z..

Należy podkreślić, że ustalenia dokonane w postępowaniu karnym w sprawie (...) (...) nie mają wpływu na niniejsze postępowanie, zgodnie bowiem z art. 11 zd. 1 k.p.c. sąd w postępowaniu cywilnym jest związany tylko ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Rozpoznając zatem sprawę cywilną, sąd zgodnie z obowiązującą zasadą bezpośredniości, powinien dokonać ustaleń faktycznych, zwłaszcza, że zakres ustaleń poczynionych przez biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych na potrzeby postępowania przygotowawczego miał na celu ustalenie, czy zachowanie pozwanego wypełnia znamiona czynu zabronionego opisanego w kodeksie karnym. W niniejszym postępowaniu Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego celem określenia, czy do zdarzenia doszło z wyłącznej winy T. W., czy nie, oraz czy ewentualnie powódka przyczyniła się do zdarzenia wywołującego szkodę, ma to bowiem istotne znaczenie przy ewentualnym ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia (art. 362 k.c.).

Celem ustalenia faktycznego przebiegu przedmiotowego zdarzenia, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych Z. G.. Należy podkreślić, że opinia została sporządzona w sposób rzetelny i fachowy, zaś biegły wyczerpująco i rzeczowo odniósł się do przedstawionych zagadnień.

W oparciu o sformułowane przez biegłego wnioski, poprzedzone dokładną analizą akt sprawy oraz przeprowadzonymi symulacjami, Sąd uznał, że do wypadku z dnia 21 stycznia 2016 r. doszło zarówno z winy powódki T. W., jak i pozwanego R. Z.. Zwrócić należy uwagę, że biegły nader szczegółowo analizował różne warianty poruszania się obu uczestników zdarzenia, prędkość poruszania się pieszej oraz pojazdu R. Z..

W pierwszej kolejności należy podnieść, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110 t.j. zw. dalej (...)) na powódce i na pozwanym jako uczestnikach ruchu drogowego ciąży obowiązek zachowania ostrożności (albo gdy ustawa tego wymaga - szczególnej ostrożności), unikania wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę.

Powódka T. W., jako piesza przechodząca przez jezdnię, miała obowiązek zachowania szczególnej ostrożności, zabronione jest również wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd, w tym również na przejściu dla pieszych (art. 13 ust. 1 i art. 14 pkt 1 lit. a (...)).

Z dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń wynika, że wkraczając na jezdnię powódka nie rozpoznała należycie sytuacji ruchowej na drodze, w szczególności zaś parametrów zbliżającego się do niej pojazdu. Złożone przez powódkę w postępowaniu karnym zeznania w charakterze świadka również świadczą o jej winie w przyczynieniu się do powstania wypadku, powódka wskazała bowiem, że po wejściu na jezdnię nie rozejrzała się ponownie i nie upewniła tym samym, że może bezpiecznie przejść przez pasy. Dodatkowo, powódka, mimo wady wzroku nie miała założonych okularów korekcyjnych zaleconych przez lekarza, a jedynie okulary przeciwsłoneczne. Zeznania złożone w niniejszym postępowaniu nie wniosły nic do sprawy.

Pozwany R. Z., także naruszył przepisy Prawa o ruchu drogowym, w tym art. 26 ust. 1, bowiem zbliżając się do przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa znajdującej się na przejściu pieszej. Z ustaleń biegłego sądownego Z. G. wynika, że pozwany nie dokonał należytej obserwacji obszaru drogi przed pojazdem i nie zareagował na poruszającą się po jezdni powódkę, mimo iż miał taką możliwość.

Wymaga podkreślenia, że w chwili wypadku jezdnia była wilgotna, na chodnikach zalegała warstwa ubitego śniegu, panowała ujemna temperatura, co dodatkowo powinno wzmocnić czujność kierowcy i pieszego. Ponadto, zarówno powódka, jak i pozwany R. Z. byli osobami w podeszłym wieku, z istotnymi wadami wzroku, co niewątpliwie świadczy o tym, że ich reakcje na określone sytuacje i bodźce były spowolnione z uwagi na obniżoną sprawność tego zmysłu. Niemniej, powyższe okoliczności nie mogą zwolnienia pozwanego R. Z. z odpowiedzialności, obowiązany był poruszając się samochodem do zachowania szczególnej ostrożności, bezpiecznej jazdy czy ograniczonego zaufania. Zwrócić należy uwagę na zeznania pozwanego dotyczącego momentu potrącenia T. W.. Pozwany nie widział, że ktokolwiek jest na przejściu, nie wiedział, że potrącił osobę mówiąc o pieszej jako spadającej płachcie.

Mając na uwadze, że pozwany R. Z. przyczynił się do wypadku z udziałem powódki, strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. jako podmiot ubezpieczający pojazd ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 822 §1 i 4 k.c. Podstawą odpowiedzialności ubezpieczyciela jest ustalenie odpowiedzialności sprawcy szkody zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym. Przewidziana w art. 436§1 k.c. w zw. z art. 435 k.c. odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody na osobie lub mieniu wywołane przez ruch tego pojazdu opiera się na zasadzie ryzyka. Wbrew twierdzeniu powódki, zobowiązanie pozwanych nie jest zobowiązaniem solidarnym, bowiem jego źródłem są różne stosunki prawne. W niniejszej sprawie mamy natomiast do czynienia z zobowiązaniem in solidum, którego istota polega na tym, że dłużnicy z różnych tytułów prawnych zobowiązani są do spełnienia na rzecz tego samego wierzyciela identycznego świadczenia, z tym skutkiem, że spełnienie świadczenia przez jednego dłużnika zwalnia drugiego. Powódka T. W. jako uprawniona do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, miała zatem możliwość dochodzenia odszkodowania wedle swego wyboru od ubezpieczonego sprawcy szkody, od ubezpieczyciela lub obu z nich łącznie.

Podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie były przepisy art. 444 § 1 k.c. i 445 § 1 k.c. które stanowią, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Sąd może także przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter nieo określony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Ustalenie, czy podawane przez powódkę dolegliwości pozostają w związku przyczynowym z przedmiotowym wypadkiem wymagało wiadomości z zakresu chirurgii – ortopedii oraz psychiatrii, dlatego też Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądownego tych specjalności.

Sąd w całej rozciągłości podzielił wnioski zawarte w wydanych przez biegłych opiniach, które są rzetelne, fachowe, logiczne, poparte analizą dokumentacji medycznej oraz w przypadku biegłego z zakresu psychiatrii bezpośrednimi badaniami powódki. Z uwagi na śmierć powódki w toku postępowania biegły ortopeda sporządził opinię z pominięciem badania powódki.

Ustalenia dokonane przez biegłych jednoznacznie wskazują, że w wyniku wypadku z dnia 21 stycznia 2016 r. powódka doznała szeregu poważnych obrażeń, które negatywnie wpłynęły na jej stan psychiczny i fizyczny.

Z punktu widzenia ortopedycznego wypadek spowodował u powódki 31% trwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym ma to związek ze złamaniem żeber III, IV i V po lewej stronie (5%), złamaniem w części bliższej kości piszczelowej z przemieszczeniem odłamów złamania, z następowym leczeniem operacyjnym, złamaniem szyjki kości strzałkowej lewej (łącznie 10%), złamaniem części dalszej kości łokciowej bez przemieszczenia odłamów (6%), złamaniem panewki stawu biodrowego lewego i złamaniem kości krzyżowej (łącznie 10%).

Biegły zwrócił uwagę, że powyższe urazy zagrażały realnie zdrowiu, a nawet życiu powódki, wskazał również, że co do zasady leczenie powódki zostało przeprowadzone zgodnie z przyjętymi standardami i adekwatne do stanu zdrowia powódki, w przypadku postępowania w związku ze złamaniem żeber nie ustrzeżono się jednak pewnych nieprawidłowości narażając powódkę na potęgowanie dolegliwości bólowych klatki piersiowej przy oddychaniu. W przypadku złamania kości podudzia i kości strzałkowej, skutkowały one dolegliwościami bólowymi, ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej stawu skokowego i w przyszłości mogły przyczynić się do wcześniejszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych stawu kolanowego lewego.

Dodatkowo, rokowania co do stanu zdrowia w związku ze złamaniem nasady bliższej kości piszczelowej i strzałkowej były niepewne z uwagi na uszkodzenia tkanek miękkich, które nie goją się bez śladu, zaś na skutek uszkodzeń tracą naturalną elastyczność, ograniczają zakres ruchów bądź doprowadzają do patologicznej wiotkości stawu.

Biegły ortopeda nie miał wątpliwości, że w związku z przebytymi urazami powódka nie tylko odczuwała dolegliwości bólowe, ale również przez okres około trzech miesięcy wymagała pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego, co zaburzyło jej społeczne funkcjonowanie.

Wypadek z dnia 21 stycznia 2016 r. przyczynił się również do rozwoju zaburzeń osobowości, zaburzeń poznawczych oraz zaburzeń stresowych pourazowych, które skutkowały 60% uszczerbkiem na zdrowiu powódki. Powódka stała się osobą nerwową, płaczącą, drażliwą, miała trudności ze snem, odczuwała lęk przed wychodzeniem z domu. Doznane zaburzenia znacznie upośledzały funkcjonowanie powódki w życiu społecznym w początkowym okresie po wypadku, z czasem mogły one ulec niewielkiemu zmniejszeniu pod warunkiem właściwego prowadzenia ich leczenia, nie rokowano jednak całkowitego powrotu do zdrowia.

Należy podkreślić, że przed zdarzeniem powódka nie miała problemów zdrowotnych, które uniemożliwiały jej wypełnianie funkcji społecznych i rodzinnych. Była osobą samodzielną (mimo wieku mieszkała sama), pomagała w opiece nad rocznym wnukiem. Po wypadku zmuszona była zamieszkać z córką, a jej dotychczasowa aktywność życiowa ustała i T. W. musiała leżeć. Powódka przeszła długotrwały i bolesny proces rekonwalescencji, który nie przywrócił jej sprawności sprzed wypadku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd nie miał wątpliwości, że wypadek z dnia 21 stycznia 2016 r. całkowicie i nieodwracalnie zmienił dotychczasowe życie powódki, zaś doznane urazy były źródłem cierpienia fizycznego i psychicznego. Dlatego też, roszczenie w zakresie zadośćuczynienia było jak najbardziej zasadne, jednak orzekając o jego wysokości Sąd kierował się przepisem art. 362 k.c., zgodnie z którym, jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. W niniejszej sprawie Sąd wziął pod uwagę fakt nieprawidłowego i lekkomyślnego zachowania obojga uczestników zdarzenia, jak również rodzaj oraz stopień naruszonych przez nich obowiązków prawnych. Dokonane w tej kwestii ustalenia dały podstawy do uznania, iż zarówno powódka T. W., jak i pozwany R. Z.

ponoszą winę za wypadek komunikacyjny, przy czym każde z nich przyczyniło się do jego wystąpienia w 50%. Wskazać należy, że wysokości przyczynienia się nie określają biegli, lecz sąd w postępowaniu rozpoznawczym.

W świetle powyższego, Sąd uwzględnił roszczenie powódki o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości połowie żądanej kwoty tj. 25 000 zł.

Na częściowe uwzględnienie zasługiwało również roszczenie powódki dotyczące odszkodowania. Sąd w większości zaaprobował poniesione przez powódkę wydatki, przy czym za nieudowodnione i nie pozostające z przedmiotowym zdarzeniem należało uznać koszty dojazdu do placówek medycznych oraz zakup następujących środków farmakologicznych: L. (lek na biegunkę kwota 7,56 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 55), E. (lek uspakajający kwota 15,50 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 56), R. (lek na serce łączna kwota 45,73 na fakturze VAT nr (...) – k. 59 i kwota 19,92 na fakturze VAT nr (...) – k. 70), T. (lek na serce kwota 29,58 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 59), A. R. (lek na mikrokrążenie kwota 34 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 64), P. (lek na serce kwota 12,50 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 70) oraz N. (lek na biegunkę kwota 10 zł na fakturze VAT nr (...) – k. 71). Należy podnieść, że rzeczą powódki, reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika, było precyzyjne wykazanie, za jakie konkretnie przejazdy (dokąd) domaga się zwrotu kosztów w wysokości 684,17 zł, jakim środkiem transportu poruszała się i jaka była ilość przejechanych kilometrów. Dołączone do pozwu paragony ze stacji paliw nie mogły natomiast zostać uznane za wystarczające dowody w tej kwestii.

W świetle powyższego, na podstawie przedłożonych faktur, Sąd uznał, że powódka poniosła konieczne wydatki w wysokości 3 467,06 zł. Zdaniem Sądu, wydatki te pozostawały w związku przyczynowo - skutkowym z wypadkiem i były zasadne m. in. w kontekście właściwej rekonwalescencji, łagodzenia odczuwanych przez powódkę dolegliwości czy minimalizowania wystąpienia negatywnych następstw w przyszłości. Powszechnie wiadomo, że w rejonie zamieszkania powódki okres oczekiwania na zabiegi fizjoterapeutyczne jest odległy, nie sposób zatem wymagać, by osoba poszkodowana w wypadku samochodowym zwlekała z wizytą w poradni, tylko po to, by minimalizować koszty leczenia.

Z tych względów, w myśl art. 444§1 k.c. oraz bacząc na treść art. 362 k.c. Sąd zasądził od pozwanych na rzecz powódki odszkodowanie w łącznej kwocie 1 733,53 zł (tj. 50% z kwoty 3 467,06 zł).

Należy wskazać, że dowody z zeznań świadków D., K. W. i P. C. nie ujawniły żadnych nowych okoliczności w sprawie. Świadców K. W. i P. C. nie byli obecni na miejscu zdarzenia i nie widzieli go bezpośrednio, przejeżdżali natomiast tuż po zdarzeniu, udzielili powódce leżącej w okolicach przejścia dla pieszych pomocy przedmedycznej i wezwali karetkę pogotowia. Świadek D. W. również nie zaobserwowała samego potrącenia powódki, a jedynie widziała powódkę leżącą już po wypadku na środku ulicy. Świadców potwierdzili zatem, że do miejsca zdarzenia z udziałem powódki doszło w miejscu deklarowanym przez strony, przy czym sam fakt potrącenia powódki przez pozwanego nie był w niniejszej sprawie kwestionowany.

O odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 k.c. i art. 455 k.c., a także mając na uwadze treść art. 14§1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2214 t.j. ze zm.). Żądanie odsetkowe od dochodzonej kwoty zostało sformułowane prawidłowo. Należy wskazać, że powódka zgłosiła szkodę już w marcu 2016 r., zaś ostatecznie wezwała pozwanych do spełnienia świadczenia pismem z dnia 12 lipca 2017 r. W świetle powyższego, pozwani w dniu 15 lipca 2017 r. niewątpliwie pozostawali w zwłoce ze spełnieniem świadczenia.

Nie sposób przyznać racji pozwanemu Towarzystwu (...) w kwestii daty początkowej naliczania odsetek, wszak wyrok w niniejszej sprawie nie ma charakteru konstytutywnego, a na pozwanej, co do zasady, ciąży ustawowy obowiązek zakończenia postępowania likwidacyjnego w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody i po jego upływie musi liczyć się z możliwością naliczenia odsetek za opóźnienie.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c. Powódka wygrała w 50%, zatem winna ponieść koszty procesu w połowie. Powódka poniosła koszty w wysokości 5 417 zł z tytułu zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Koszty poniesione przez stronę pozwaną to kwota 8 550,67 zł, w tym 5 400 zł koszty zastępstwa procesowego, 3 082,67 zł spożytkowane zaliczki na poczet należności biegłych sądowych oraz 68 zł – koszty opłat skarbowych od pełnomocnictw i pełnomocnictwa substytucyjnego.

Mając na względzie wynik procesu oraz konieczność stosunkowego rozliczenia kosztów, należy uznać, że powódka winna zwrócić stronie pozwanej kwotę 1 566,83 zł i taką też kwotę Sąd zasądził od powódki.

Jednocześnie, Sąd obciążył stosunkowo strony brakującymi kosztami sądowymi, które w kwocie 855,14 zł zostały tymczasowo wyłożone przez Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w Kłodzku na poczet należności biegłego sądowego. W myśl przepisu art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755 j.t.), Sąd nakazał uiścić pozwanym na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 427,57 zł, zaś kwotę 427,57 zł nakazał ściągnąć z zasądzonego na rzecz powódki roszczenia.